

ร่าง
พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่..)
พ.ศ. ...

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วัน
ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔/๑ และมาตรา ๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติ
โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามลำดับ

“มาตรา ๔/๑ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดโรงงาน ดังต่อไปนี้
ให้ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือบางส่วนได้

- (๑) โรงงานของหน่วยงานของรัฐนอกเหนือจากโรงงานตามมาตรา ๔
- (๒) โรงงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวิจัย
- (๓) โรงงานของสถาบันการศึกษาในส่วนที่มีวัตถุประสงค์ในการ

ฝึกอบรม

(๔) โรงงานที่ดำเนินงานอันมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัว
ขนาดเล็กตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด

(๕) โรงงานที่ดำเนินงานอันมีลักษณะเป็นเพียงอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับ
กิจการหรือโรงงานอื่น

มาตรา ๔/๒ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้โรงงานตามประเภทหรือชนิดโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๗
ที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไปแต่ไม่ถึงห้าสิบแรงม้า หรือใช้
คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปแต่ไม่ถึงห้าสิบคนโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม เป็นโรงงานจำพวกที่ ๓”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “โรงงาน” และคำว่า “ตั้งโรงงาน” ในมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““โรงงาน” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือยานยนต์ที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่
ห้าสิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปโดยใช้
เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม สำหรับทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง
เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ตั้งโรงงาน” หมายความว่า การนำเครื่องจักรสำหรับประกอบกิจการโรงงานมาติดตั้งในอาคารสถานที่หรือยานยนต์ที่จะประกอบกิจการ หรือนำคนงานมาประกอบกิจการในกรณีที่ไม่มีการใช้เครื่องจักร”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้อยู่ในระหว่างคำว่า “ใบอนุญาต” และคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ของบทนิยามในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

“ผู้ตรวจสอบเอกชน” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคล หรือหน่วยงาน

“ใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรอง” หมายความว่า ใบอนุญาตที่ออกให้ผู้ตรวจสอบเอกชนเพื่อการตรวจสอบและการรับรอง

“การตรวจสอบ” หมายความว่า การตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักร หรือดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

“การรับรอง” หมายความว่า การรับรองการใด ๆ ที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการโรงงาน

“การขึ้นทะเบียน” หมายความว่า การขึ้นทะเบียนบุคคลหรือนิติบุคคลเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๕/๑ การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “โรงงาน” เฉพาะในส่วนข้อกำหนดเกี่ยวกับแรงแม้รวมของเครื่องจักร หรือ จำนวนคนงาน ให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) โรงงานจำพวกที่ ๒ ได้แก่โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่เมื่อจะประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๙) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

“(๙) กำหนดการจัดให้มีประกันภัยหรือหลักประกันหรือกองทุนเพื่อการเยียวยาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน หรือเพื่อการฟื้นฟู หรือเพื่อการทำพื้นที่ตั้งโรงงานหรือบริเวณโดยรอบกลับคืนสภาพเดิมหรือสภาพที่เหมาะสม”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๘/๑ ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๘ ให้คำนึงถึงความตกลงระหว่างประเทศ ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีด้วยก็ได้”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องมีการตรวจสอบ อาจกำหนดให้ผู้ตรวจสอบเอกชนดำเนินการตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการตรวจสอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้ กรณีนี้ผู้ตรวจสอบเอกชนต้องผูกพันในผลการตรวจสอบของตนเองด้วย

ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดหน้าที่ให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องปฏิบัติ ผู้ประกอบกิจการโรงงานมีหน้าที่ที่จะต้องรายงานผลการปฏิบัติดังกล่าวโดยมีการรับรองของผู้ตรวจสอบเอกชน กรณีนี้ผู้ตรวจสอบเอกชนจะต้องผูกพันในผลการรับรองของตนเองด้วย

ผู้ตรวจสอบเอกชนตามวรรคหนึ่งและวรรคสองจะต้องได้รับใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองจากผู้อนุญาต

การขอใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรอง การออกใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรอง วิธีการตรวจสอบ และการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ การรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และระยะเวลาการรายงานรวมทั้งการให้คำรับรอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙/๑ มาตรา ๙/๒ มาตรา ๙/๓ มาตรา ๙/๔ และมาตรา ๙/๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามลำดับ

“มาตรา ๙/๑ ใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองตามมาตรา ๙ ให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินแห่งปีที่สองนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองและสามารถต่ออายุใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองได้ครั้งละสองปี

ผู้ได้รับใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรอง ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองก่อนวันที่ใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองสิ้นอายุไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวัน

มาตรา ๙/๒ ในกรณีที่ใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองสูญหาย ชำรุดในสาระสำคัญ หรือถูกทำลาย ให้ผู้รับใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองยื่นคำขอรับใบแทนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบถึงการสูญหาย ชำรุด หรือถูกทำลาย

มาตรา ๙/๓ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้อนุญาตเตือนเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

กรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง หรือกรณีมีการออกคำสั่งตามมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๙ อันเนื่องมาจากผลแห่งการตรวจสอบหรือการรับรองของผู้ตรวจสอบเอกชน ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองได้ครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน

มาตรา ๙/๔ กรณีมีเหตุดังต่อไปนี้ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรอง

(๑) ผู้รับใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองเคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองมาแล้วรวมสามครั้ง

(๒) จัดทำรายงานผลการตรวจสอบหรือให้คำรับรองตามมาตรา ๙ อันเป็นเท็จ”

มาตรา ๙/๕ การขอรับใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองและการออกใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองตามมาตรา ๙ การขอต่ออายุใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองและการต่ออายุใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองตามมาตรา ๙/๑ การขอรับใบแทนใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองและการออกใบแทนใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองตามมาตรา ๙/๒ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การตรวจสอบและการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง การรายงานและการรับรองผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา ๙ วรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การออกหนังสือเตือน การสั่งพักใช้ใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองตามมาตรา ๘/๓ การเพิกถอนใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองตามมาตรา ๘/๔ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓ ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะตั้งโรงงานได้ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒

การตั้งโรงงานจะต้องตั้งอยู่ในทำเลที่ตั้งและสภาพแวดล้อมที่กำหนดตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘(๑) และไม่ขัดต่อประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ รวมทั้งต้องมีความเหมาะสมในด้านต่างๆ ตามชนิดและประเภทของกิจการที่จะขอตั้งโรงงาน

ในการประกอบกิจการโรงงานผู้รับใบอนุญาตจะต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่งก่อนจึงจะประกอบกิจการโรงงานได้และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งหรือการอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานตามวรรคสามให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ และให้กำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมที่ผู้ขออนุญาตจะต้องเริ่มประกอบกิจการโรงงาน ตามมาตรา ๑๓ ไว้ในใบอนุญาตด้วย กรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่เริ่มประกอบกิจการโรงงานภายในระยะดังกล่าวและมีได้มีการขอขยายระยะเวลาไว้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้ และถ้ากรณีใดยังมีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานหรือเป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ ในกรณีนี้ จะกำหนดเงื่อนไขหรือเพิ่มเติมเงื่อนไขที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานจะต้องปฏิบัติเป็นพิเศษแล้วแต่กรณีไว้ในใบอนุญาตก็ได้

การยื่นคำขอรับใบอนุญาต ขั้นตอนและระยะเวลาการพิจารณาคำขอรับใบอนุญาต และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตร้องขอหนังสือรับรองก่อนออกใบอนุญาต ถ้าการพิจารณาเบื้องต้นเพียงพอที่จะอนุมัติในหลักการได้ ให้ผู้อนุญาตออกหนังสือรับรองให้โดยสงวนส่วนที่พิจารณาไม่แล้วเสร็จได้ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสามของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทนตามลำดับ

“ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ ถ้าประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานในส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตก่อน”

“หลักเกณฑ์การแจ้งประกอบกิจการโรงงาน การอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงาน หรือหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่อาจใช้เพื่อทดลองเดินเครื่องจักร ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ใบอนุญาตให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินแห่งปีที่ห้า นับแต่ปีที่เริ่มประกอบกิจการ เว้นแต่มีการย้ายโรงงาน ตามมาตรา ๒๗ หรือมีการเลิกประกอบกิจการโรงงาน ให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุในวันที่โรงงานใหม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง หรือวันที่เลิกประกอบกิจการโรงงาน”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ”

การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุด้วย เมื่อผู้รับใบอนุญาตได้ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุแล้วให้ผู้อนุญาตต่ออายุใบอนุญาตให้กับผู้รับใบอนุญาต

การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต และการให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไม่ทันกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้าประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานต่อไป หากมาดำเนินการขอต่ออายุใบอนุญาตและชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุตามวรรคหนึ่งภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วให้ถือว่าได้มายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตภายในระยะเวลาที่กำหนด และการประกอบกิจการโรงงานในระหว่างนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตแต่ผู้นั้นจะต้องเสียค่าปรับเพิ่มอีกร้อยละสี่สิบของค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตและให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับกับการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตในกรณีนี้โดยอนุโลมหากพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันต้องดำเนินการเสมือนอนุญาตใหม่

การขออนุญาตใหม่อันเนื่องมาจากการต่ออายุใบอนุญาตไม่ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคสี่นั้น หากเป็นการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานประเภทหรือชนิดเดิมที่เคยได้รับอนุญาต และมีการใช้เครื่องจักรมีกำลังแรงม้าและคนงานไม่มากกว่าเดิมที่ได้รับอนุญาต ถ้าได้กระทำภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาตามวรรคสี่ให้ถือว่าทำเลที่ตั้งและสภาพแวดล้อมในขณะที่ยื่นคำขอนั้นเป็นทำเลที่ตั้งและสภาพแวดล้อมที่ผู้ขอมีสิทธิประกอบกิจการโรงงานได้และมีให้ถือว่าทำเลที่ตั้งดังกล่าวนี้ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๔/๒ โรงงานใดที่ผู้ประกอบกิจการได้รับอนุญาตอยู่แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าใช้ขนาดของเครื่องจักรต่ำกว่าห้าสิบแรงม้าหรือจำนวนคนงานต่ำกว่าห้าสิบคน ให้ถือว่าโรงงานนั้นยังเป็นโรงงานตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้แจ้งเลิกประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตสิ้นอายุ

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทนตามลำดับ

“การขอขยายโรงงานและการให้ขยายโรงงาน ตลอดจนการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ขยายโรงงานให้นำมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๖ และการลงโทษกรณีเริ่มประกอบกิจการโรงงานในสวนขยายโดยไม่ได้รับอนุญาตให้นำมาตรา ๕๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การขยายโรงงานได้แก่

(๑) การเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรือประกอบกิจการโรงงานเดิม หรือประกอบกิจการในเขตหรือชนิดที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประกอบกิจการโรงงานเดิม ทำให้กำลังรวมเพิ่มขึ้น ในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. เพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมไม่เกินหนึ่งร้อย แรงม้า

ข. เพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละสี่สิบขึ้นไป ในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมเกินหนึ่งร้อย แรงม้าแต่ไม่เกินห้าร้อยแรงม้า แต่ต้องเพิ่มไม่น้อยกว่าห้าสิบแรงม้า

ค. เพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละสามสิบขึ้นไป ในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมเกินห้าร้อย แรงม้าแต่ไม่เกินหนึ่งพันแรงม้า แต่ต้องเพิ่มไม่น้อยกว่าสองร้อยแรงม้า

ง. เพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละยี่สิบขึ้นไป ในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมเกินหนึ่งพัน แรงม้าแต่ไม่เกินสองพันแรงม้า แต่ต้องเพิ่มไม่น้อยกว่าสามร้อยแรงม้า

จ. เพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละสิบขึ้นไป ในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมเกินสองพันแรงม้า ขึ้นไป แต่ต้องเพิ่มไม่น้อยกว่าสามร้อยแรงม้า

(๒) การเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรตาม (๑) ทุกกรณีซึ่งกระทำบนที่ดิน แปลงใหม่ที่ติดกับที่ดินที่ตั้งโรงงานเดิมหรือที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ขยายโรงงานไว้เดิม

(๓) การเพิ่มหรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารโรงงาน ทำให้ฐานรากเดิมของอาคาร โรงงานฐานใดฐานหนึ่งต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าร้อยกิโลกรัมขึ้นไป

ใบอนุญาตในส่วนขยายให้ถือว่าเป็นส่วนควบของใบอนุญาตและให้มีอายุเท่ากับใบอนุญาต ตามมาตรา ๑๔”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๘/๑ การขยายโรงงานตามมาตรา ๑๘ เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ได้รับยกเว้น ไม่ต้องขออนุญาต

(๑) เฉพาะเพื่อให้มีการบำบัดมลพิษหรือให้มีการบำบัดมลพิษที่ดียิ่งขึ้น

(๒) เฉพาะเพื่อให้มีมาตรการป้องกันหรือลดเหตุเดือดร้อนรำคาญ

(๓) เฉพาะเพื่อการเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรที่เป็นเครื่องต้นกำลัง

(๔) เฉพาะเพื่อการเปลี่ยนแปลงพลังงานของเครื่องจักร

ให้ผู้รับใบอนุญาตที่การดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงที่ ออกตามมาตรา ๘ และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ และต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนดำเนินการ

การแจ้งตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง

เครื่องจักรที่เกิดจากการดำเนินการตามมาตรานี้ให้ถือเป็นเครื่องจักรที่ใช้ในการประกอบ กิจการโรงงาน

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ เมื่อผู้รับใบอนุญาตเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต เครื่องจักรที่ใช้เป็นเครื่องต้นกำลัง เครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดมลพิษหรือมาตรการป้องกันหรือลดเหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือพลังงานของเครื่องจักรเป็นอย่างอื่น ทำให้กำลังรวมมาเครื่องจักรรวมลดลงหรือเพิ่มขึ้น แต่ไม่ถึงขั้นขยายโรงงานหรือเพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงานออกไป หรือก่อสร้างอาคารโรงงานเพิ่มขึ้นใหม่เพื่อประโยชน์แก่กิจการของโรงงานนั้นโดยตรง ทำให้เนื้อที่ของอาคารโรงงานเพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ในกรณีเนื้อที่ของโรงงานไม่เกินสองร้อยตารางเมตรหรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่หนึ่งร้อยตารางเมตรขึ้นไป ในกรณีเนื้อที่ของโรงงานเกินกว่าสองร้อยตารางเมตร ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรือเพิ่มเนื้อที่อาคารโรงงาน หรือก่อสร้างอาคารโรงงานนั้นเพิ่มขึ้นแล้วแต่กรณี

การเพิ่มประเภทหรือชนิดของการประกอบกิจการโรงงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโรงงานเดิมให้สามารถกระทำได้ โดยความเห็นชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองต้องดำเนินการในโรงงานหรือที่ดินเดิมที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับอนุญาตให้ขยายโรงงานแล้วเท่านั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ”

เครื่องจักรที่เกิดจากการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้ถือเป็นเครื่องจักรที่ใช้ในการประกอบกิจการโรงงาน

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ในกรณีผู้รับใบอนุญาตโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้เช่าหรือให้เช่าซื้อโรงงาน หรือขายโรงงาน ให้ถือว่าผู้นั้นได้เลิกประกอบกิจการโรงงานตั้งแต่วันที่โอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้เช่าหรือให้เช่าซื้อโรงงาน หรือขายโรงงาน

ให้ผู้รับโอนการประกอบกิจการโรงงาน ผู้เช่าหรือผู้เช่าซื้อโรงงานหรือผู้ซื้อโรงงานนั้น ขอรับโอนใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ถือว่ามี การเลิกประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาต เมื่อได้ยื่นคำขอตกลงแล้วให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้ในระหว่างที่รอรับใบอนุญาต โดยให้ถือเสมือนว่าผู้ยื่นคำขอนั้นเป็นผู้รับใบอนุญาต

กรณีที่ยังระยะเวลา นับแต่วันที่ออกใบอนุญาตผ่านไปแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีและปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตไม่อาจตั้งโรงงานหรือตั้งโรงงานแล้วแต่ไม่อาจประกอบกิจการโรงงานได้ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับกับผู้รับโอนใบอนุญาตทอดแรกและทอดต่อๆ ไป ถ้ามีหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการขอรับโอนใบอนุญาต และการอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะเลิกประกอบกิจการโรงงานให้แจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันเลิกประกอบกิจการ

รัฐมนตรีอาจออกประกาศกำหนดให้โรงงานบางประเภทหรือชนิดที่การเลิกประกอบกิจการจะต้องมีการตรวจสอบสถานที่ประกอบกิจการโรงงานก่อนก็ได้ กรณีที่ตรวจสอบแล้วพบว่าสถานที่ดังกล่าว มีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหาย หรือความเดือดร้อนแก่บุคคล ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้เคียง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้แจ้งเลิกประกอบกิจการโรงงานแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดได้และให้ถือว่าผู้แจ้งเลิกประกอบกิจการโรงงานยังคงมีฐานะเสมือนเป็นผู้ประกอบกิจการโรงงานจนกว่าจะดำเนินการตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่

ในกรณีที่ผู้แจ้งเลิกประกอบกิจการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคสองให้นำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลมโดยในการดำเนินการให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจนำเงินที่ได้จากการประกันภัยหรือหลักประกันหรือกองทุนของผู้แจ้งเลิกมาใช้ได้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเปลี่ยนแปลงโรงงานจำพวกที่ ๓ เป็นโรงงานจำพวกที่ ๑ หรือโรงงานจำพวกที่ ๒ แล้วแต่กรณี ให้แจ้งการเลิกประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง และเมื่อจะประกอบกิจการโรงงานต่อไปให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ สำหรับการประกอบกิจการโรงงานจำพวกดังกล่าว”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ถ้าผลการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ปรากฏว่าโรงงานและเครื่องจักรมีลักษณะถูกต้องตามมาตรา ๘ ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตมีคำสั่งอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้ หากมีกรณีที่ไม่ถูกต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดเมื่อได้แก้ไขแล้วให้ผู้อนุญาตมีคำสั่งอนุญาตให้เปิดประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้และให้นำมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๘) หรือ (๙) หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ (๕) หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ผู้ประกอบกิจการโรงงานรายใดไม่ดำเนินการตามมาตรา ๙ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดทำการตรวจสอบหรือรับรองโดยไม่มีใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองตามมาตรา ๙ หรือจัดทำรายงานผลการตรวจสอบหรือการรับรองโดยไม่มีใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองตามมาตรา ๙ หรือจัดทำรายงานผลการตรวจสอบหรือให้การรับรองตามมาตรา ๙ อันเป็นเท็จ หรือจัดทำรายงานผลการตรวจสอบหรือให้การรับรองในระหว่างที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองตามมาตรา ๙/๓ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับใบอนุญาตตรวจสอบและรับรอง ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙/๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ใดตั้งโรงงาน โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง หรือประกอบกิจการโรงงาน โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๑ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท”

มาตรา ๒๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๕๒/๑ ผู้รับใบอนุญาตใดไม่แจ้งตามมาตรา ๑๘/๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๓๐ ภายหลังจากที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว กรณีมีกฎกระทรวงตามมาตรา ๗ เพื่อกำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงานทำให้โรงงานจำพวกที่ ๓ หรือโรงงานจำพวกที่ ๒ เดิมมีสถานะกลายเป็นโรงงานจำพวกที่ ๒ หรือโรงงานจำพวกที่ ๑ แล้วแต่กรณี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒ ให้แทนกรณีที่เคยเป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ หรือให้เจ้าหน้าที่ไปรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒ เดิม กรณีที่เคยเป็นโรงงานจำพวกที่ ๒

มาตรา ๓๑ ใบแจ้งประกอบกิจการโรงงาน หรือคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอขยายโรงงาน หรือคำขอต่ออายุใบอนุญาตที่ได้ยื่นไว้และยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยอนุโลม

กรณีที่มีการสั่งการตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ผู้อนุญาตต่ออายุใบอนุญาตให้กับผู้ขอพร้อมเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการต่ออายุ และให้ถือว่าคำสั่งที่เคยสั่งการตามมาตรา ๑๕ วรรคสองไว้ เป็นคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ภายหลังจากที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแต่ยังไม่มีกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเพื่อให้เป็นไปตามอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเดิมยังมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑)	คำขอ	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
(๒)	ใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓)	การอนุญาตให้ขยายโรงงานให้เป็นไปตามอัตราใน (๒)		
(๔)	การต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามอัตราใน (๒)		
(๕)	การโอนใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๖)	การแจ้งกรณีได้รับยกเว้นการขยายโรงงานหรือ กรณีลดหรือเพิ่มเครื่องจักรแต่ไม่เข้าข่ายขยายโรงงาน หรือการเพิ่มเนื้อที่ อาคารโรงงาน หรือการก่อสร้างอาคารโรงงานเพิ่มขึ้น	ครั้งละ	๓๐,๐๐๐ บาท
(๗)	ใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรอง	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๘)	การต่ออายุใบอนุญาตตรวจสอบหรือรับรองให้เป็นไปตามอัตราใน (๗)		
(๙)	ใบแทนอนุญาตตรวจสอบหรือรับรอง	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๑๐)	การประกอบกิจการโรงงาน	ปีละ	๓๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๑)	การขึ้นทะเบียน	รายละ	๑๐,๐๐๐ บาท

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน
โดยคำนึงถึงขนาดและกิจการของโรงงานที่เกี่ยวข้องหรือหน้าที่ความรับผิดชอบก็ได้